

GEMEENTEBESTUUR SINT-PIETERS-WOLUWE
Charles Thielemanslaan 93
1150 BRUSSEL

Dienst Secretariaat

Antwoord op een schriftelijke vraag van een gemeenteraadslid

SCHRIFTELIJKE VRAAG

Verzoek van:	Carla Dejonghe
Datum:	25 juli 2023
Gericht tot:	Benoît Cerexhe

Onderwerp:

Geachte Schepen van Economie,

Eind februari konden we in Het Nieuwsblad lezen dat 9 op 10 winkeliers wekelijks te maken krijgen met diefstal. Dat kost hun een derde van de winst, want bij diefstal gaat niet enkel de omzet van het product verloren, de winkeliers moeten ook de initiële kost zelf vergoeden. Diefstal is hierdoor - na personeel, huur en energie - de vierde grootste kost geworden voor winkeliers.

Winkeldiefstallen zijn een hardnekkig fenomeen. Tijd voor een andere aanpak. Vorig jaar introduceerde Vincent Van Quickenborne, minister voor justitie, het lik-op-stukbeleid voor winkeldiefstal via de onmiddellijke minnelijke schikking. Winkeldieven die betrapt worden kunnen nog in de winkel een boete tot €350 moeten betalen en eventuele schade aan de winkelier moeten vergoeden. Het is een oplossing voor de trage en omslachtige gerechtelijke procedures. Door "lik-op-stuk" te geven, ziet de winkelier onmiddellijk dat er een rechtvaardig gevolg aan wordt gegeven. De dief voelt ook onmiddellijk het effect.

Minister-president Vervoort geeft in het parlement echter aan dat het Brussels parket deze onmiddellijke minnelijke schikking niet gebruikt wegens crisismaatregelen. Tegelijkertijd geeft hij aan dat in Brussel er bij winkeldiefstal vaak een GAS-boete tot €250 euro door de gemeentelijke GAS-ambtenaar wordt opgelegd.

De effectieve pakkans is de grootste afschrikking voor misdaad. Daarom vraag ik me af hoe efficiënt de GAS-boete in deze problematiek is, meer specifiek:

- Welke gemeentelijke GAS-ambtenaren zijn bevoegd voor het uitschrijven van GAS-boetes voor winkeldiefstallen?
- Hoe vaak worden GAS-ambtenaren betrokken bij gevallen van winkeldiefstal?
- Hoeveel GAS-boetes voor winkeldiefstallen werden er uitgeschreven in 2021 en hoeveel in 2022? Wat is de gemiddelde grootte van deze boetes?
- Hoeveel van deze boetes worden effectief betaald?
- Wordt er teruggekoppeld naar de winkeliers over de boete?

- Is de GAS-boete voor winkeldiefstal volgens u een volwaardig alternatief voor de onmiddellijke minnelijke schikking?
- Welke complementaire acties onderneemt u om specifiek winkeldiefstal te bestrijden?

Hoogachtend,

Carla Dejonghe

ANTWOORD

Le vol à l'étalage est ce qu'on appelle une infraction mixte, c'est-à-dire qu'il peut faire l'objet d'une sanction administrative communale ou de poursuite pénale.

Les infractions mixtes doivent faire l'objet d'un protocole d'accord avec le Procureur du Roi, qui a pour objectif d'établir une façon de travailler avec le Parquet afin de déterminer qui, du Parquet ou du Fonctionnaire sanctionnateur, est compétent dans quel type de dossier.

La commune a conclu avec le parquet un protocole d'accord (qui est identique à celui signé par toutes les communes bruxelloises) en date du 07.04.2021, qui prévoit que le Procureur n'engage pas de poursuite pour les vols à l'étalage pour un préjudice d'un montant total inférieur à 250 euros et que la commune s'engage à les poursuivre.

Seuls les fonctionnaires de police peuvent établir des constats pour les infractions mixtes, à l'exclusion des agents constatateurs communaux.

Dans la pratique, la commune reçoit peu de constats relatifs à des vols à l'étalage de la police.

- Welke gemeentelijke GAS-ambtenaren zijn bevoegd voor het uitschrijven van GAS-boetes voor winkeldiefstallen?

Seuls les policiers peuvent établir des constats SAC relatifs à des infractions mixtes.

- Hoe vaak worden GAS-ambtenaren betrokken bij gevallen van winkeldiefstal?

Les agents communaux constatateurs ne sont pas habilités à dresser des constats en matière de vol à l'étalage.

- Hoeveel GAS-boetes voor winkeldiefstallen werden er uitgeschreven in 2021 en hoeveel in 2022? Wat is de gemiddelde grootte van deze boetes?

2021 : 0 constat

2022 : 3 constats pour un montant de 100 € (1 vol au Colruyt, 1 dans une pharmacie et 1 au carrefour express st alix).

- Hoeveel van deze boetes worden effectief betaald?

Aucune des 3 amendes n'a été payée (les dossiers seront en principe transmis à l'huissier pour toutes suites utiles).

- Wordt er teruggekoppeld naar de winkeliers over de boete?
Non.

- Is de GAS-boete voor winkeldiefstal volgens u een volwaardig alternatief voor de onmiddellijke minnelijke schikking?

Ce système est un pis-aller. Le système de transfert de la charge de travail vers les communes connaît ses limites. La commune connaît aussi une augmentation de sa charge sans moyen complémentaire. L'idéal serait que le système de transaction immédiate allant jusqu'à 350 € pour flagrant délit de vol à l'étalage mis en place début 2022 fonctionne. Faute de cela, grâce aux communes, les vols d'un maximum de 250€ sont poursuivis, avec le paradoxe que les vols pour des montants plus importants ne les sont pas (le parquet restant compétent pour les vols à l'étalage à partir de 250 € mais ne poursuivant pas dans les faits, faute de moyen).

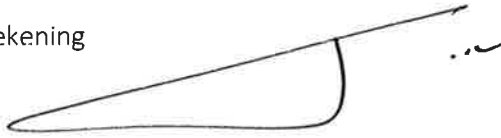
- Welke complementaire acties onderneemt u om specifiek winkeldiefstal te bestrijden?

Sanctionner les auteurs de délit est évidemment la base pour ne pas laisser un sentiment d'impunité régner. Le problème n'est pas la mesure mais les moyens pour l'appliquer. Nous plaidons donc pour que la justice soit dotée des moyens nécessaires pour faire son travail.

Gedaan in Sint-Pieters-Woluwe, op

De Burgemeester, // De afgevaardigde schepenen,

Handtekening

A handwritten signature in black ink, consisting of a long horizontal stroke that curves upwards at the right end, with a small flourish below it.

NB: ondertekend antwoord in te dienen bij het secretariaat, dat het antwoord doorstuurt naar de gemeenteraadslid.

ANTWOORD

Winkeldiefstal valt onder de zogenaamde gemengde inbreuken, wat betekent dat er zowel gemeentelijke administratieve straffen als strafrechtelijke vervolging voor kunnen gelden.

De gemengde inbreuken moeten het voorwerp uitmaken van een protocolakkoord met de Procureur des Konings dat tot doel heeft een manier van samenwerken met het Parket vast te stellen om te bepalen of het Parket of de sanctionerende ambtenaar bevoegd is voor welk soort zaak.

De gemeente heeft op datum van 07.04.2021 een protocolakkoord afgesloten met het Parket (identiek als het akkoord dat door alle Brusselse gemeenten ondertekend werd), waarin staat dat de Procureur geen vervolging instelt voor winkeldiefstallen waarbij de schade minder dan 250 euro bedraagt en waarbij de gemeente zich ertoe verbindt om dergelijke gevallen niet te vervolgen.

Enkel de GAS-ambtenaren zijn gemachtigd gemengde inbreuken vast te stellen, met uitzondering van de gemeentelijke opsporingsambtenaren.

In de praktijk ontvangt de gemeente weinig winkeldiefstalmeldingen van de politie.

- Welke gemeentelijke GAS-ambtenaren zijn bevoegd voor het uitschrijven van GAS-boetes voor winkeldiefstallen?
Enkel politieagenten zijn bevoegd om GAS-boetes uit te schrijven bij gemengde inbreuken.
- Hoe vaak worden GAS-ambtenaren betrokken bij gevallen van winkeldiefstal?
De gemeentelijke GAS-ambtenaren zijn niet bevoegd om inbreuken vast te stellen inzake winkeldiefstallen.
- Hoeveel GAS-boetes voor winkeldiefstallen werden er uitgeschreven in 2021 en hoeveel in 2022? Wat is de gemiddelde grootte van deze boetes?
 - o 2021: 0 vaststelling
 - o 2022: 3 vaststellingen voor een bedrag van 100 € (1 diefstal in de Colruyt, 1 bij de apotheker en 1 in de carrefour express Sint Alix).
- Hoeveel van deze boetes worden effectief betaald?
Geen van de 3 boetes werd betaald (de dossiers worden in principe doorgestuurd naar de deurwaarder voor verdere actie)
- Wordt er teruggekoppeld naar de winkeliers over de boete?
Neen.
- Is de GAS-boete voor winkeldiefstal volgens u een volwaardig alternatief voor de onmiddellijke minnelijke schikking?
Dit systeem is een middel bij gebrek aan beter. Het systeem om de werklast over te dragen aan de gemeenten heeft zijn grenzen. Ook de werklast van de gemeente neemt toe zonder dat daar bijkomende middelen tegenover staan. Idealiter zou het systeem van onmiddellijke minnelijke schikking voor winkeldiefstal op heterdaad tot 350€, dat begin 2022 is ingevoerd, ook effectief moeten werken. Bij gebrek hieraan, worden de diefstallen tot 250€, dankzij de gemeenten, vervolgd, met als paradox dat de diefstallen voor hogere bedragen niet worden vervolgd (daar het parket bevoegd blijft voor de winkeldiefstallen van meer dan 250€, maar ze in werkelijkheid niet vervolgd bij gebrek aan middelen).

Antwoord op een schriftelijke vraag van een gemeenteraadslid

SCHRIFTELIJKE VRAAG

Verzoek van:	Carla Dejonghe
Datum:	25 juli 2023
Gericht tot:	Benoît Cerexhe

Onderwerp:

Geachte Schepen van Economie,

Eind februari konden we in Het Nieuwsblad lezen dat 9 op 10 winkeliers wekelijks te maken krijgen met diefstal. Dat kost hun een derde van de winst, want bij diefstal gaat niet enkel de omzet van het product verloren, de winkeliers moeten ook de initiële kost zelf vergoeden. Diefstal is hierdoor - na personeel, huur en energie - de vierde grootste kost geworden voor winkeliers.

Winkeldiefstallen zijn een hardnekkig fenomeen. Tijd voor een andere aanpak. Vorig jaar introduceerde Vincent Van Quickenborne, minister voor justitie, het lik-op-stukbeleid voor winkeldiefstal via de onmiddellijke minnelijke schikking. Winkeldieven die betrapt worden kunnen nog in de winkel een boete tot €350 moeten betalen en eventuele schade aan de winkelier moeten vergoeden. Het is een oplossing voor de trage en omslachtige gerechtelijke procedures. Door "lik-op-stuk" te geven, ziet de winkelier onmiddellijk dat er een rechtvaardig gevolg aan wordt gegeven. De dief voelt ook onmiddellijk het effect.

Minister-president Vervoort geeft in het parlement echter aan dat het Brussels parket deze onmiddellijke minnelijke schikking niet gebruikt wegens crisismaatregelen. Tegelijkertijd geeft hij aan dat in Brussel er bij winkeldiefstal vaak een GAS-boete tot €250 euro door de gemeentelijke GAS-ambtenaar wordt opgelegd.

De effectieve pakkans is de grootste afschrikking voor misdaad. Daarom vraag ik me af hoe efficiënt de GAS-boete in deze problematiek is, meer specifiek:

- Welke gemeentelijke GAS-ambtenaren zijn bevoegd voor het uitschrijven van GAS-boetes voor winkeldiefstallen?
- Hoe vaak worden GAS-ambtenaren betrokken bij gevallen van winkeldiefstal?
- Hoeveel GAS-boetes voor winkeldiefstallen werden er uitgeschreven in 2021 en hoeveel in 2022? Wat is de gemiddelde grootte van deze boetes?
- Hoeveel van deze boetes worden effectief betaald?
- Wordt er teruggekoppeld naar de winkeliers over de boete?
- Is de GAS-boete voor winkeldiefstal volgens u een volwaardig alternatief voor de onmiddellijke minnelijke schikking?
- Welke complementaire acties onderneemt u om specifiek winkeldiefstal te bestrijden?

Hoogachtend,

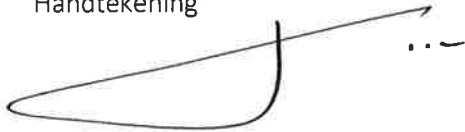
Carla Dejonghe

- **Welke complementaire acties onderneemt u om specifiek winkeldiefstal te bestrijden?**
Het straffen van de daders van misdrijven is van fundamenteel belang om niet het gevoel te geven dat er straffeloosheid heerst. Het probleem zit hem niet in de maatregel, maar wel in de middelen om die toe te passen. Wij pleiten ervoor dat de nodige middelen worden vrijgemaakt opdat Justitie haar werk zou kunnen verrichten.

Gedaan in Sint-Pieters-Woluwe, op

De Burgemeester, // De afgevaardigde schepen,

Handtekening

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, sweeping loop on the left and a vertical stroke on the right, followed by a horizontal line and a small flourish.

NB: ondertekend antwoord in te dienen bij het secretariaat, dat het antwoord doorstuurt naar het gemeenteraadslid.